

Notat

Dagsordenspunkt 1. Udkast til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om den europæiske grænse- og kystvagt og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 2007/2004, forordning (EF) nr. 863/2007 og Rådets beslutning 2005/267 samt udkast til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1406/2002 om oprettelse af et europæisk agentur til søfartssikkerhed (EMSA) og udkast til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) 768/2005 om oprettelse af et EF-Fiskerikontrolagentur (EFCA).

KOM(2015) 671 endelig

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv

Sagen er *delvist* omfattet retsforbeholdet, idet der dog er tale om en udbygning af Schengen-reglerne for så vidt angår forslaget til en europæisk grænse- og kystvagt.¹

1. Resumé

Forslaget om en europæisk grænse- og kystvagt blev fremsat som en del af Kommissionens "grænsepakke" i december 2015. Forslaget har til formål at sikre en integreret grænseforvaltning af EU's ydre grænser med henblik på effektivt at styre migrationen og sikre et højt sikkerhedsniveau internt i EU samtidig med, at den frie bevægelighed for personer opretholdes. Det nye agentur skal erstatte det nuværende Frontex. Forslaget giver agenturet nye kompetencer, herunder navnlig med henblik på udsendelse af europæiske grænse- og kystvagthold til en medlemsstats ydre grænser, indsættelse af forbindelsesofficerer, udarbejdelse af sårbarhedsvurderinger og udsendelse af tredjelandsstatsborgere uden ret til ophold. I særlige situationer, der kræver en hurtig indsats på den ydre grænse, kan Rådet på forslag fra Kommissionen ved en gennemførelsesretsakt fastsætte, hvilke foranstaltninger agenturet skal træffe i relation til en medlemsstat og pålægge medlemsstaten at efterkomme denne retsakt. Såfremt en medlemsstat ikke handler i overensstemmelse hermed, kan dette danne grundlag for at indføre midlertidig grænsekontrol ved de indre grænser. Indførelse af midlertidig grænsekontrol vil ske efter henstilling fra Rådet. Forslaget om en europæisk grænse- og kystvagt er omfattet af retsforbeholdet, idet der dog er tale om en udbygning af Schengen-reglerne. Nærhedsprincippet vurderes overholdt. Forslaget har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget vil få mindre statsfinansielle konsekvenser. Regeringen forholder sig positivt til forslaget, idet det umiddelbart vurderes, at forslaget respekterer medlemslandenes nationale grænseforvaltningskompetencer.

¹ Forslaget til forordning om en europæisk grænse- og kystvagt er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finder anvendelse i Danmark. Da forordningen imidlertid udgør en videreudvikling af Schengen-reglerne, træffer Danmark, inden seks måneder efter vedtagelsen af forordningen afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forordningen i dansk ret, jf. protokollens artikel 4 ("opt-in").

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

21. marts 2016

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

Internationalt
Udlændingesamarbejde
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uibm@uibm.dk
Web www.uibm.dk

CVR-nr. 36977191

Det Europæiske Råd har ved flere lejligheder præciseret, at forslaget skal vedtages hurtigst muligt. Formandskabet har på denne baggrund besluttet at forelægge det seneste kompromisforslag sammen med de to accessoriske forslag om ændring af EMSA-forordningen og EFCA-forordningen for De Faste Repræsentanters Komite (COREPER) den 6. april 2016 med henblik på foreløbig politisk enighed (generel indstilling).

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2015) 671 endelig af 15. december 2015 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om den europæiske grænse- og kystvagt og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 2007/2004, forordning (EF) nr. 863/2007 og Rådets beslutning 2005/267 (EF). Forslaget blev oversendt til Rådet den 18. januar 2016 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 77, stk. 2, litra b) og d), og artikel 79, stk. 2, litra c). Artikel 77 vedrører mål og kompetence for den fælles politik for grænsekontrol, og artikel 79 vedrører den fælles indvandringspolitik.

Forslaget skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294, hvorefter Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

For så vidt angår Kommissionens forslag (KOM(2015) 667 endelig af 16. december 2015) til ændring af forordning (EF) nr. 1406/2002 om oprettelse af et europæisk agentur til søfartssikkerhed, er forslaget fremsat med hjemmel i traktatens (TEUF) artikel 100, stk. 2. Artikel 100, stk. 2 vedrører transportafsnittets anvendelse på transport med jernbane, ad landeveje og vandveje.

Forslaget skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294, hvorefter Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

For så vidt angår Kommissionens forslag (KOM(2015) 669 endelig af 17. december 2015) til ændring af forordning (EF) nr. 768/2005 om oprettelse af et EF-Fiskerikontrolagentur, er forslaget fremsat med hjemmel i traktatens (TEUF) artikel 43, stk. 2. Artikel 43, stk. 2 vedrører retningslinjer for landbrugspolitikken; fælles ordning for landbrugsprodukter.

Forslaget skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294, hvorefter Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Forslaget om en europæisk grænse- og kystvagt er fremsat som en del af en ”grænsepakke”, der samlet skal styrke Schengen-områdets ydre grænser.

Grænsepakken omfatter udover nærværende forslag bl.a. følgende accessoriske forslag:

- Forslag om ændring af forordning (EF) nr. 1406/2002 om oprettelse af et europæisk agentur til søfartssikkerhed (EMSA) (KOM(2015) 667 endelig).
- Forslag om ændring af forordning (EF) nr. 768/2005 om oprettelse af et EF-Fiskerikontrolagentur (EFCA) (KOM(2015) 669 endelig).

Det bemærkes, at der er udarbejdet særskilte grund- og nærhedsnotater for hvert af ovennævnte forslag.

Forslaget er en reaktion på det ekstraordinære pres, som Den Europæiske Union oplevede i 2015 på sine ydre grænser, hvor Kommissionen skønner, at ca. 1,5 mio. personer ulovligt passerede grænserne. Presset på grænserne har bl.a. ført til, at en række medlemsstater har genindført grænsekontrol ved deres indre grænser i medfør af artikel 23-25 i Schengen-grænsekodex.

I Det Europæiske Råds konklusioner af 15. oktober 2015 opfordres der til at styrke EU's ydre grænser, og der udstikkes klare retningslinjer for den fremtidige grænseforvaltning. Dette skal ske ved at arbejde hen imod indførelsen af et system for integreret grænseforvaltning af de ydre grænser og ved at udvide Frontex' mandat, bl.a. for så vidt angår udsendelsen af hurtige grænseindsatshold i de tilfælde, hvor evalueringer af anvendelsen af Schengen-reglerne eller risikoanalyser viser, at der er behov for en hurtig indsats. Det Europæiske Råd besluttede desuden at udvide Frontex' mandat, således at det kommer til at omfatte retten til at tilrettelægge fælles tilbagesendelsesoperationer.

I den europæiske dagsorden om migration fra september 2015 foreslog Kommissionen at gøre forvaltningen af de ydre grænser til et fælles ansvar for medlemsstaterne og EU. På grundlag heraf foreslås det at ændre retsgrundlaget for Frontex, således at dets rolle og kapacitet styrkes.

Det Europæiske Råd har på dets møder den 17. december 2015, 18. februar 2016, og senest den 17. marts 2016 anført, at forslaget til en europæisk grænse- og kystvagt vedtages senest i juni 2016.

Der pågår fortsat drøftelser om enkelte udestående spørgsmål, men formandskabet vurderer, at der kan opnås foreløbig politisk enighed (generel indstilling) på mødet i De Faste Repræsentanters Komité (COREPER) den 6. april 2016. På grund af retsforbeholdet deltager Danmark ikke i vedtagelsen.

3. Formål og indhold

Forslaget har til formål at håndtere migrationsstrømmene effektivt og sikre en høj grad af sikkerhed i Den Europæiske Union, samtidig med at den frie bevægelighed for personer opretholdes. Med henblik herpå oprettes der en europæisk grænse- og kystvagt, som skal sikre en sammenhængende, integreret europæisk grænseforvaltning af Schengen-området ydre grænser.

I forslaget fastlægges de grundlæggende principper for en integreret europæisk grænseforvaltning.

Af forslaget fremgår, at integreret europæisk grænseforvaltning omfatter foranstaltninger i tredjelande, foranstaltninger, der gennemføres sammen med tilgrænsende tredjelande, grænsekontrolforanstaltninger ved den ydre grænse og foranstaltninger inden for området med fri bevægelighed, bl.a. tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold i en medlemsstat.

Forslaget bygger videre på Frontex, der i det oprindelige forslag fra Kommissionen omdøbes til Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning. Navnet drøftes fortsat, herunder hvorvidt kystbevogtning skal indgå eller ej. I formandsskabets seneste kompromisforslag af 11. marts 2016 er kystbevogtning fjernet således, at forslaget til navn er Det Europæiske Agentur for Grænsebevogtning.

På baggrund af kompromisforslag fra formandskabet synes der at være opnået enighed om, at integreret europæisk grænseforvaltning også skal omfatte samarbejde mellem medlemsstaterne, som støttes og koordineres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning. Det foreslås endvidere, at integreret europæisk grænseforvaltning skal bestå af solidaritetsmekanismer herunder særligt EU finansieringsinstrumenter.

Af Kommissionens forslag fremgår, at den integrerede europæiske grænseforvaltning vil være et fælles ansvar mellem Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning og de nationale myndigheder med ansvar for grænseforvaltning, herunder kystvagterne, i det omfang de udfører grænsekontrolopgaver. Det er fortsat medlemsstaterne, der som udgangspunkt har hovedansvaret for forvaltningen af deres del af de ydre grænser.

3.1. Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning

Hovedopgaven for Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (agenturet) vil være:

- at fastlægge en operationel og teknisk strategi for gennemførelsen af integreret grænseforvaltning på EU-plan,
- at overvåge, at grænsekontrollen ved de ydre grænser er effektiv,
- at yde øget operationel og teknisk støtte til medlemsstaterne gennem fælles operationer og hurtige grænseinterventioner, og
- at sikre den praktiske gennemførelse af foranstaltninger i tilfælde af situationer, der kræver hurtig handling ved de ydre grænser, samt
- at tilrettelægge, koordinere og gennemføre tilbagesendelsesoperationer og interventioner i forbindelse med tilbagesendelser.

For at kunne fastslå, om en medlemsstat er i stand til at gennemføre gældende EU-lovgivning, og for at afgøre, om der er svagheder i en medlemsstats grænseforvaltning, skal agenturet kunne danne sig et bredt og effektivt overblik over situationen i medlemsstaterne.

Med henblik herpå fastlægger forslaget følgende elementer, som skal styrke agenturets rolle i forhold til det eksisterende Frontex:

- Udsendelse af forbindelsesofficerer
- Udvidede opgaver for agenturet – intervention efter anmodning
- Agenturet tildeles en tilsynsfunktion - sårbarhedsvurdering
- Nye procedurer for situationer, der kræver en hurtig indsats – intervention på eget initiativ
- Oprettelse af center for overvågning og risikoanalyse
- Styrkelse af agenturets rolle i forbindelse med tilbagesendelse
- Europæisk samarbejde om kystvagtfunktioner
- Øget samarbejde med tredjelande

3.1.1. Udsendelse af forbindelsesofficerer

Det forslås, at agenturet får mulighed for at sikre en regelmæssig overvågning af forvaltningen af de ydre grænser, bl.a. ved at udsende forbindelsesofficerer i medlemsstaterne. Forbindelsesofficererne skal handle på agenturets vegne og efter agenturets instruks og har til opgave at fremme samarbejdet og dialogen mellem agenturet og de nationale myndigheder, der er ansvarlige for grænseforvaltningen. Forbindelsesofficererne har endvidere til opgave at bistå medlemsstaterne med at udarbejde beredskabsplaner. Forbindelsesofficerens rapport skal indgå som en del af sårbarhedsvurderingen jf. afsnit 3.1.3.

Forbindelsesofficererne bliver fuldt ud integreret i de nationale myndigheders arbejde og informationssystemer, og de kan pege på eventuelle svagheder i de nationale grænseforvaltningssystemer og udarbejde henstillinger om, hvordan disse kan afhjælpes.

I det oprindelige forslag er det den administrerende direktør, som på grundlag af en risikoanalyse og i samråd med bestyrelsen, beslutter, hvordan udsendelsen skal ske og de nærmere betingelser herfor.

På baggrund af kompromisforslag fra formandskabet synes der at være opnået enighed om, at det i stedet er agenturets bestyrelse, der på baggrund af en risikoanalyse og den administrerende direktørs indstilling, træffer beslutning om, hvorvidt udsendelsen af forbindelsesofficerer skal finde sted og i givet fald de nærmere betingelser herfor. Ved kompromisforslaget tydeliggøres det desuden, at udsendelse alene sker, hvis det er nødvendigt.

Ligeledes på baggrund af kompromisforslag fra formandskabet vil den berørte medlemsstat blive hørt om omstændighederne og varigheden af udsen-

delsen, inden den administrerende direktør indstiller, at der skal udsendes en forbindelsesofficer i medlemsstaten.

Hertil kommer, at det af kompromisforslaget fremgår, at forbindelsesofficererne forbliver agenturets ansvar, og at forbindelsesofficerens endelige rapport alene skal overvejes i forbindelse med udarbejdelsen af sårbarhedsvurderingen og ikke indgå som en del af sårbarhedsvurderingen. Desuden skal rapporten fremsendes til den berørte medlemsstat.

Den regelmæssige afrapportering, som forbindelsesofficererne foretager til den administrerende direktør, skal udover situationen ved den ydre grænse og den pågældende medlemsstats kapacitet til effektivt at håndtere situationen ved de ydre grænser også vedrøre udførelsen af tilbagesendelsesoperationer. Såfremt en rapport viser, at der er alvorlige bekymringer, skal den administrerende direktør informere medlemsstaten herom.

3.1.2. Udvidede opgaver for agenturet – intervention efter anmodning

Agenturet vil på en medlemsstats anmodning kunne tilrettelægge og koordinere hurtige grænseinterventioner og fælles operationer og udsende europæiske grænse- og kystvagthold fra en reserve til fælles operationer og til hurtige interventioner samt teknisk udstyr.

Hurtige grænseinterventioner skal sikre forstærkning i situationer, hvor der er behov for en øjeblikkelig reaktion. Alle medlemsstaterne skal i den forbindelse stille grænsevagter og andet relevant personale til rådighed til reserven til hurtige interventioner.

I løbet af forhandlingerne synes der – på baggrund af kompromisforslag fra formandskabet – at være opnået enighed om, at reserven, der består af et stående korps, skal omfatte minimum 1500 grænsevagter og andet relevant personale. Hver medlemsstat skal bidrage med et antal grænsevagter eller andet relevant personale, som er fastsat i et bilag til forslaget. Danmark skal ifølge bilaget bidrage med 29 grænsevagter eller andet relevant personale. Dette gælder dog ikke, såfremt en risikoanalyse eller sårbarhedsvurdering viser, at en medlemsstat står overfor en situation, som væsentligt påvirker udførelsen af nationale grænsekontrolopgaver. I dette tilfælde skal det fastsatte bidrag halveres. Hvis der er tale om en værtsmedlemsstat, hvor en hurtig grænseintervention finder sted, skal medlemsstaten ikke stille personel til rådighed for reserven. I dette tilfælde skal bestyrelsen på forslag fra den administrerende direktør beslutte, hvordan den manglende andel af reserven udfyldes.

Udsendelsen af europæiske grænse- og kystvagthold fra reserven til hurtige interventioner vil om nødvendigt straks kunne suppleres af yderligere europæiske grænse- og kystvagthold. *De yderligere grænse- og kystvagthold skal bestå af personel, som stilles til rådighed af medlemsstaterne på baggrund af bilaterale aftaler.* Der skal endvidere oprettes en pulje af teknisk

udstyr, som stilles til rådighed af medlemsstaterne på grundlag af de behov, som agenturet kortlægger. *Medlemsstaternes bidrag fastsættes på baggrund af bilaterale aftaler mellem medlemsstaterne og agenturet.*

Agenturet får også en central rolle i at skulle bistå Kommissionen i forbindelse med koordineringen af migrationsstyringsstøttehold i hotspots-områder. Hvis en medlemsstat står over for et uforholdsmæssigt stort migrationspres i særlige hotspots-områder langs dens ydre grænser, som er karakteriseret ved store, blandede migrationsstrømme, kan den pågældende medlemsstat anmode om operationel og teknisk forstærkning fra migrationsstyringsstøttehold. Den pågældende medlemsstat vil således skulle indgive en anmodning om forstærkning og en behovsvurdering til agenturet og andre relevante EU-agenturer, navnlig Det Europæiske Asylstøttekontor, EASO.

På baggrund af kompromisforslag fra formandskabet synes der at være opnået enighed om, at den pågældende medlemsstat alene skal indgive en anmodning om forstærkning og en behovsvurdering til agenturet, som herefter informerer andre relevante EU-agenturer, navnlig Det Europæiske Asylstøttekontor, EASO, og Europol.

Det fremgår af Kommissionens forslag, at holdmedlemmerne under udførelsen af deres opgaver og udøvelsen af deres beføjelser overholder EU-retten og folkeretten samt de grundlæggende rettigheder og værtsmedlemsstatens nationale lovgivning. Endvidere fremgår, at holdmedlemmerne kun kan udføre opgaver og udøve beføjelser efter instruks fra og som hovedregel under tilstedeværelse af grænsevagter eller personale, der er involveret i opgaver i forbindelse med tilbagesendelse, fra værtsmedlemsstaten, medmindre værtsmedlemsstaten har bemyndiget de pågældende medlemmer til at handle på dens vegne.

3.1.3. Agenturet tildeles en tilsynsfunktion - sårbarhedsvurdering

Agenturet tildeles en tilsynsfunktion, idet det gøres obligatorisk, at agenturet udarbejder en sårbarhedsvurdering vedrørende medlemsstaterne, bl.a. baseret på oplysninger fra den enkelte medlemsstat og den forbindelsesofficer, som befinder sig i medlemsstaten. Formålet med sårbarhedsvurderingen er, at agenturet skal kunne vurdere medlemsstaternes kapacitet og beredskab med henblik på kommende udfordringer, bl.a. nuværende og fremtidige trusler og nuværende og fremtidigt pres ved de ydre grænser. Sårbarhedsvurderingen berører ikke den eksisterende Schengen-evalueringsmekanisme.

Den berørte medlemsstat skal på anmodning fra agenturet fremlægge oplysninger om teknisk udstyr, personale og ressourcer, der er til rådighed på nationalt plan til grænsekontrol samt beredskabsplaner til brug for sårbarhedsvurderingen.

I Kommissionens oprindelige forslag var der lagt op til, at resultaterne af sårbarhedsvurderingen skulle forelægges agenturets tilsynsråd, som herefter skulle rådgive den administrerende direktør om, hvilke foranstaltninger medlemsstaterne bør træffe på grundlag af resultaterne af sårbarhedsvurderingen og under hensyntagen til agenturets risikoanalyse samt resultaterne af Schengen-evalueringsmekanismen.

På baggrund af kompromisforslag fra formandskabet synes der et være enighed om, at tilsynsrådet helt udgår af forslaget.

Såfremt en medlemsstat ikke vedtager de nødvendige foranstaltninger inden for fristen, træffer bestyrelsen afgørelse om, hvilke foranstaltninger den berørte medlemsstat skal træffe.

Ligeledes på baggrund af et kompromisforslag fra formandskabet synes der at være enighed om, at agenturets bestyrelse skal godkende objektive indikatorer, som den skal lægge til grund for sin prioritering af, hvilken medlemsstat der skal sårbarhedsvurderes. Bestyrelsen træffer endvidere afgørelse om, hvilken fælles model agenturet anvender ved udarbejdelse af sårbarhedsvurderingen. Kun, hvis det er hensigtsmæssigt, baseres vurderingen på informationer fra forbindelsesofficeren.

Det foreslås endvidere, at den administrerende direktør i samråd med den berørte medlemsstat skal udarbejde en henstilling om, hvilke nødvendige foranstaltninger medlemsstaten skal træffe og tidsrammen, indenfor hvilken de skal foretages. Den administrerende direktør henstiller til den berørte medlemsstat, at den træffer de nødvendige foranstaltninger. Såfremt medlemsstaten ikke følger henstillingen, træffer bestyrelsen på baggrund af den administrerende direktørs opfordring afgørelse om, hvilke foranstaltninger der skal træffes. Bestyrelsens afgørelse er bindende for den berørte medlemsstat. Såfremt medlemsstaten ikke træffer disse foranstaltninger, orienterer agenturets bestyrelse både Rådet og Kommissionen, hvorefter Rådet på forslag af Kommissionen kan træffe afgørelse om de foranstaltninger, medlemsstaten skal træffe, jf. afsnit 3.1.4. nedenfor.

3.1.4. Nye procedurer for situationer, der kræver en hurtig indsats – intervention på eget initiativ

På baggrund af kompromisforslag fra formandskabet synes der at være opnået enighed om, at der kan iværksættes en hurtig indsats i følgende tilfælde:

- *Hvis en medlemsstat ikke træffer de nødvendige foranstaltninger i overensstemmelse med bestyrelsens afgørelse på baggrund af sårbarhedsvurderingen, jf. ovenfor,*
- *eller i tilfælde af et særligt og uforholdsmæssigt stort migrationspres ved den ydre grænse, hvor en medlemsstat ikke har anmodet agenturet om tilstrækkelig hjælp til at varetage opgaven, eller hvor medlemsstaten ikke samarbejder tilstrækkeligt om implementering af*

foranstaltninger, med den konsekvens at kontrollen ved de ydre grænser bliver så ineffektiv, at den risikerer at bringe den måde, hvorpå Schengen-området fungerer, i fare.

Rådet kan i disse tilfælde, på forslag fra Kommissionen, træffe afgørelse ved en gennemførelsesretsakt om de foranstaltninger, som agenturet skal gennemføre, og pålægge den berørte medlemsstat at samarbejde med agenturet om gennemførelsen af disse foranstaltninger. Kommissionen skal høre agenturet før den fremsætter sit forslag til Rådet.

Den berørte medlemsstat har pligt til at efterkomme Rådets afgørelse. Med henblik herpå skal medlemsstaten samarbejde med agenturet straks og tage de nødvendige skridt til gennemførelse af afgørelsen og den praktiske gennemførelse af de foranstaltninger, der er fastsat i afgørelsen og i den operationelle plan, der er aftalt med den administrerende direktør. Medlemsstaterne skal i den forbindelse stille grænsevagter og andet relevant personale til rådighed som fastsat af den administrerende direktør.

Såfremt en medlemsstat ikke efterkommer Rådets afgørelse inden for 30 dage og ikke samarbejder med agenturet, skal medlemsstaten skriftligt informere Kommissionen og Rådet om grundene hertil. Rådet kan, hvor den overordnende funktion af området uden grænser er på spil, som en sidste udvej, og som en foranstaltning til at beskytte de fælles interesser, hvor situationen udgør en alvorlig trussel mod den offentlige orden og indre sikkerhed i området uden intern grænsekontrol henstille, at en eller flere medlemsstater genindfører grænsekontrol ved hele eller dele af deres interne grænser i en periode på op til seks måneder. Dette tidsrum kan forlænges op til tre gange med et yderligere tidsrum på højst seks måneder, hvis det manglende samarbejde fortsætter.

3.1.5. Oprettelse af center for overvågning og risikoanalyse

For at styrke agenturets rolle i forhold til den rolle, som Frontex har haft, skal der oprettes et center for overvågning og risikoanalyse med kapacitet til at overvåge migrationsstrømme mod og internt i EU og til at foretage risikoanalyser.

3.1.6. Styrkelse af agenturets rolle i forbindelse med tilbagesendelse

Agenturet vil endvidere få en større rolle i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold, idet der bl.a. skal oprettes et tilbagesendelseskontor i agenturet, og agenturet *kan tilbyde at iværksætte tilbagesendelsesoperationer og medlemsstaterne kan anmode agenturet herom.*

Medlemsstaterne skal på månedsbasis informere agenturet om deres vejledende planlægning i relation til antallet af personer, der er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse, hvilke tredjelandetilbagesendelserne skal ske

til og medlemsstaternes behov for assistance eller koordination fra agenturet.

Med henblik på at løfte opgaven i relation til tilbagesendelseaktiviteter oprettes der bl.a. tre puljer af personale, som stilles til rådighed af medlemsstaterne. De enkelte medlemsstaters bidrag forhandles gennem årlige bilaterale aftaler. Der oprettes således en pulje af observatører til tvangsmæssige tilbagesendelser, som skal monitorere aktiviteter forbundet med tilbagesendelsesoperationer og interventioner og sikre korrekt implementering af operationerne og respekt af fundamentale rettigheder. Derudover oprettes en pulje af ledsagere til tvangsmæssige tilbagesendelser, som skal ledsage tredjelandsskibsborgere uden lovligt ophold i forbindelse med tilbagesendelsesoperationer. Den tredje pulje skal bestå af tilbagesendelsespecialister, som bl.a. har til opgave at identificere bestemte grupper af tredjelandsskibsborgere, skaffe rejsedokumenter fra tredjelande og facilitere konsulært samarbejde.

3.1.7. Europæisk samarbejde om kystvagtfunktioner

Der skal udvikles et tværsektorielt samarbejde mellem Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning, EU-Fiskerikontrolagenturet og Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed for at forbedre synergiene mellem disse agenturer. Dette fremgår af nærværende forslag (KOM(2015) 671 endelig) samt forslagene vedrørende ændring af forordning (EF) nr. 768/2005 om oprettelse af et EF-Fiskerikontrolagentur (KOM(2015) 669 endelig) og ændring af forordning (EF) nr. 1406/2002 om oprettelse af et europæisk agentur til søfartssikkerhed (EMSA) (KOM(2015) 667 endelig).

3.1.8. Øget samarbejde med tredjelande

Samarbejdet med tredjelande skal øges ved at koordinere det operationelle samarbejde mellem medlemsstaterne og tredjelande vedrørende grænseforvaltning, herunder koordineringen af fælles operationer, ved at udsende forbindelsesofficerer til tredjelande samt ved at samarbejde med myndighederne i tredjelande om tilbagesendelse.

På baggrund af kompromisforslag fra formandskabet synes der at være enighed om, at medlemsstaternes deltagelse i fælles operationer på tredjelandes territorier skal ske på frivillig basis. Derudover skal agenturet udarbejde en model for en statusaftale, som skal anvendes i forbindelse med aftaler mellem EU og tredjelande. Statusaftalen skal omfatte alle aspekter, som er nødvendige for udførelsen af fælles operationer på tredjelandes territorier. Denne aftale skal navnlig indeholde en beskrivelse af operationernes omfang, det civilretlige og strafferetlige ansvar samt opgaver og beføjelser for medlemmerne af de udsendte hold.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører om nærhedsprincippet, at formålet med forslaget er at sikre en integreret europæisk grænseforvaltning af EU's ydre grænser med henblik på effektivt at styre migrationen og sikre et højt sikkerhedsniveau internt i EU, samtidig med at den frie bevægelighed for personer opretholdes. I et område uden indre grænser påvirker irregulær migration via en medlemsstats ydre grænser alle de andre medlemsstater. Det er kun muligt at opretholde et område uden indre grænser, hvis de ydre grænser beskyttes effektivt. Da kontrollen med EU's ydre grænser er af fælles interesse og skal foretages i overensstemmelse med høje og ensartede EU-standarder, kan målene for dette forslag ikke i tilstrækkelig grad nås af medlemsstaterne; de kan lettere nås på EU-plan, og EU kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union.

Nærhedsprincippet vurderes derfor opfyldt.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Ifølge Kommissionens forslag vil den fælles grænse- og kystvagt koste 1,2 mia. euro i årene 2017-2020. Danmark finansierer ca. 2 pct. af EU-budgettet. Den danske finansieringsandel udgør således ca. 180 mio. kr. over fire år. Kommissionen anfører, at forslaget kræver aktivering af de særlige fleksibilitetsinstrumenter eller revision af EU-budgettets flerårige finansielle rammer.

Det følger af forslaget, at der skal ansættes op mod 1.000 ekstra medarbejdere i agenturet frem til 2020.

Det fremgår af forslaget, at agenturet fuldt ud dækker omkostninger afholdt af medlemsstaterne i forbindelse med, at de stiller grænsevagter til rådighed til udsendelse af europæiske grænse- og kystvagthold, herunder reserven til hurtige interventioner. Det drejer sig om rejseomkostninger, udgifter til vaccinationer, særlige forsikringsbehov, sundhedsydelse, dagpenge, herunder indkvarteringsomkostninger, og omkostninger vedrørende teknisk udstyr.

Det fremgår af forslaget, at agenturet finansierer 100 % af indsættelsen af det tekniske udstyr, der indgår i den lavest fastsatte mængde af teknisk udstyr, som den pågældende medlemsstat skal bidrage med det pågældende år. Indsættelse af teknisk udstyr, der ikke indgår i den lavest fastsatte mængde af teknisk udstyr, samfinansieres af agenturet med indtil 75 % af de berettigede udgifter under hensyntagen til den specifikke situation, som de med-

lemsstater, der indsætter sådant teknisk udstyr, står i. *På baggrund af kompromisforslag fra formandsskabet synes der at være enighed om at teknisk udstyr, der ikke indgår i den lavest fastsatte mængde af teknisk udstyr, samfinansieres af agenturet med indtil 100 % af de berettigede udgifter.*

Forslaget kan eventuelt have økonomiske konsekvenser for de myndigheder, der udfører kystvagtsopgaver relateret til grænsekontrol såfremt det eksisterende aftalegrundlag for samarbejdet mellem disse myndigheder og Rigspolitiet ændres som følge af forslaget. Der ses ligeledes at være ekstra omkostninger forbundet med Danmarks forpligtelse til at bidrage med 29 mand til den hurtige reservepulje.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Sagen har været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandrings samarbejde den 22. marts 2016.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til forslaget.

Det forventes, at man på COREPER den 6. april 2016 opnår foreløbig politisk enighed (generel indstilling)

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen forholder sig overordnet positivt til forslaget, idet det vurderes, at forslaget respekterer medlemslandenes nationale grænseforvaltningskompetencer.

Danmark kan endvidere støtte, at agenturet får yderligere ansvar i forbindelse med at assistere medlemsstater ved tilbagesendelser af tredjelandsborgere.

Fsva. finansieringen af forslaget, lægger regeringen afgørende vægt på overholdelse af EU's udgiftslofter.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg den 4. marts 2016.